

Louter vreugde in vernieuwd EZ

Heeft u een tip voor deze rubriek over de ambtelijke wereld, bel dan: 3190626

DOOR MIRO LUCASSEN

Den Haag — Bij de overheid werken kan best nog plezierig zijn. Veel ambtenaren van het ministerie van economische zaken maken de laatste weken tenminste een bijzonder opgevoelde indruk op hun omgeving. Vooral als je ze tegenkomt in hun vernieuwde hoofdgebouw straalt het geluk er vanaf. Zelfs directeur interne zaken Jacob Zuurmond laat zijn stemming niet verstoren, terwijl hij toch al weken bezig is met een omvangrijke verhuizing.

Het hoofdgebouw van Economische Zaken aan de Bezuidenhoutseweg is ontworpen door rijksbouwmeester D.E.C. Knuttel en staat er sinds 1917. In de honderdtwintig kamers was ruimte voor evenzoveel ambtenaren, vond de architect toen, maar daar denkt de overheid inmiddels heel anders over. EZ zat er voor de verbouwing met driehonderdvijftig mensen en na afloop van de verhuisoperatie, volgende maand, hebben zeshonderd ambtenaren er hun werkplek. Vanaf de straat is er nauwelijks iets te zien van de uitbreiding. De tachtig miljoen gulden die is geïnvesteerd in de huisvesting van EZ zit achter de gevels en buiten het zicht. En toch is licht het voornaamste werktuig waarmee architect Hans Ruijsenaars de opdracht te lijf is gegaan.

Donkere hoekjes waren er te veel in het oude EZ, verloren hokjes voor ambtenaren die zich niet mochten verheugen in de dagelijkse aandacht van de top. Hoe dieper je het gebouw inging, des te duidelijker werd dat je je van de macht verwijderde. En de ruime binnenplaats die alle werkkamers daglicht garandeerde was verworpen tot een somber stemmend, donker hol.

Overboord kunnen die herinneringen. De hedendaagse bezoeker van EZ betreedt een marmeren vloer waar ooit die binnenplaats lag. De ruimte is vijf verdiepingen hoger overkapt,

de oude buitenmuren zijn wit geschilderd nu zij binnenmuren zijn geworden en twee panoramaliften nodigen uit om de tocht omhoog te maken. Overal ligt hetzelfde blauwgrijze tapijt, behalve op de eerste verdieping. Daar zitten de minister en de ambtelijke top, en voelt het tapijt iets zachter aan de voetzolen. De kamers zijn nu nog leeg, in afwachting van de terugkeer van hun bewoners die de afgelopen twee jaar logeerden in andere rijksgebouwen.

Daglicht

Architect Ruijsenaars is gekozen omdat hij met daglicht speelt, zegt Zuurmond. De directeur IZ toont op iedere plaats in het gebouw de uitwerking daarvan. Lopend door de gangen is er altijd wel een lichte plek om je pas naar toe te richten, en meestal is het nog de goede richting ook. De zolders bestemde Ruijsenaar tot werkkamers, wat hij mogelijk maakte door de kap een knik te geven en een strook ramen aan te brengen. Ze kunnen nog open ook, zodat de gebruiker de keus heeft uit gevarieerde stadsluchtjes en -geluiden of de standaard-atmosfeer van de licht zoemende luchtbehandeling.

Twee ambtenaren die hun lunchpauze op de eigen zolderkamer opvrolijken met een spelletje Yatzee barsten direct uit in een lofzang op het onderkomen. Vooraf wilde bijna niemand op zolder; zij willen er niet meer weg. Zo veel ruimte heb je nergens, zo veel mogelijkheden om in te delen al helemaal niet. Inderdaad zijn de kamers een verdieping lager vooral netjes rechthoekig en geen metertje meer dan de norm, al verraadt een schuin en zwevend plafond wel dat ook hier direct onder een dakgedeelte wordt gewerkt. Twee verdiepingen meer dan voorheen telt EZ nu, en er is ook nog ondergronds gewoet. Naast het

hoofdgebouw was een parkeerplaats. Daar is een souterrain gegraven waar wordt geluncht, en toch is ook dat geen duister hol. De argeloze betreder waant zich zelfs even op de begane grond omdat naast de toegang een groen prieeltje is ingericht. De modernisering is goedkoper dan een heel nieuw pand neerzetten, maar houdt EZ verspreid. Het naastgelegen moderne kantoorgebouw op nummer 20 en de verderop gelegen nummers 4/6 blijven in gebruik. Directeur interne zaken Zuurmond houdt zijn werkplek voorlopig op het logeeraadres bij Buitenlandse Zaken, twee andere directies blijven op de Prinses Beatrixlaan. Het streven om heel EZ binnen vierhonderd meter van het hoofdgebouw te vestigen is dus niet geslaagd. Nog niet, zegt Zuurmond. Overname van een pand aan de overkant gaat niet door, hij vestigt zijn hoop nu op plannen om over de Utrechtsebaan heen kantoren te bouwen. Dan zou heel EZ aan de even zijde van de Bezuidenhoutseweg kunnen zitten. Klachten heeft hij nog van niemand gehad. En wat zou je ook mopperen als de spullen binnen drie uur zijn verhuisd, inclusief telefoonaansluiting. Een enkeling moest de hoorn van de haak leggen om rustig uit te kunnen pakken. „Als er iemand is die het niks vindt dan durft hij het zeker niet te zeggen”, denkt Zuurmond. „Want als je het niks vindt, wapen je dan maar voor een weerwoord van mijn kant”.